

Talentontwikkeling en cultuureducatie

Literatuurselectie ter gelegenheid van de Dag van de Cultuureducatie
10 juni 2010, Muis Sacrum Arnhem

Inhoud

Bibliotheek cultuureducatie	3
Literatuur	4
Algemeen	4
Advies en beleid	8
Basisonderwijs	10
Voortgezet onderwijs en vooropleidingen	11
HBO-opleidingen	15
Vormen en initiatieven	16
Buitenschoolse cultuureducatie en amateurkunst	18

Bibliotheek cultuureducatie

In Utrecht is de bibliotheek van Cultuurnetwerk Nederland gehuisvest. Deze bibliotheek heeft zich gespecialiseerd in cultuureducatie en bezit zo'n 30.000 publicaties op het gebied van kunst-, erfgoed-, media- en literatuureducatie. Er is veel praktische materiaal aanwezig in de vorm van lesmateriaal, best practices en onderwijsmethoden. Ook is er informatie over cultuureducatiebeleid, onderwijsorganisatie, samenwerking met culturele instellingen en actuele ontwikkelingen en onderzoek op het gebied van cultuureducatie. Daarnaast is een grote collectie binnen- en buitenlandse vaktijdschriften aanwezig. Alle publicaties zijn in te zien in de bibliotheek én beschreven in de online catalogus. De bibliotheek is voor iedereen vrij toegankelijk.

Meer informatie: http://www.cultuurnetwerk.nl/producten_en_diensten/bibliotheek.asp

Speciaal voor de Dag van de Cultuureducatie is deze literatuurlijst samengesteld met recente titels op het gebied van de talentontwikkeling en cultuureducatie. Meer publicaties over dit onderwerp vindt u in de online catalogus:

http://www2.lokv.nl/webopac/LinkToVubis.csp?Database=2&SearchMethod=Find_2&Index=Index8&SearchTerm=talentontwikkeling

Literatuur

ALGEMEEN

Tijdschriftartikel

Alleen talent maakt je niet excellent / C. Mesman, R. Schut, 2009

(Van twaalf tot achttien; nr. 10, dec. 54-56 p.)

Artikel over de door Anders K. Ericsson ontwikkelde theorie 'Deliberate practice', bewust oefenen. Zijn onderzoek wijst uit dat topprestaties altijd gebaseerd zijn op een extreme hoeveelheid oefentijd. Wat zijn de mogelijkheden van deze theorie voor het onderwijs en wat is de bijdrage die de docent of de schoolleider hierbij kan leveren?

Arts education for gifted learners / J.R. Cukierkorn, F.A. Karnes (redacteur), K.R. Stephens (redacteur). - Waco, Texas : Prufrock Press, 2008. - 67 p. : tab. - Met bijl. en lit.opg. - ISBN 978-1-59363-319-6

Provides information for teachers and parents interested in supporting an artistically talented child. It reveals the characteristics of artistically talented students, describes program options, and shares an approach for supporting the affective needs of these students.

De brug is van niemand : over de kwaliteit van talentontwikkeling / N. van der Geest (redacteur), C. Serkei (redacteur), N. Christophe (auteur van voorwoord). - Amsterdam [etc.] : International theater & film books [etc.], 2009. - 167 p. : fig., graf., tab. - Met lit.opg. en adressen. - In samenw. met Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. - Bron v. beschr.: omslag. - Uitgeg. i.h.k. van het lectoraat Theatrale maakprocessen. - ISBN 978-90-6403-748-1

Over talentontwikkeling wordt op veel verschillende manieren gesproken. Deze publicatie poogt de diverse inzichten die onder insiders uit het veld van talentontwikkeling bestaat, zoals, coaches, scouts, artistiek leiders, docenten en beleidsmakers, maar ook nieuwkomers in de talentontwikkeling, onder het voetlicht te brengen. Het boek belicht vier thema's: 1. 'Het vocabulaire van talentontwikkeling' beschrijft de verschillende manieren van en perspectieven op talentontwikkeling en doet een aanzet tot een definiëring van het begrip talentontwikkeling; 2. 'Bridging' gaat over de wijze waarop informele vormen van talentontwikkeling verbindingen kunnen maken met formele structuren; 3. 'New grounds' presenteert beschouwingen over talentontwikkeling als stimulans voor artistieke ontwikkeling; 4. 'De grammatica van talentontwikkeling' schetst de randvoorwaarden voor verankering van talentontwikkeling en biedt materiaal voor hedendaagse artistieke beschouwing. Er zijn tevens drie Engelse artikelen opgenomen over Europees beleid, over kennisontwikkeling op het gebied van talentontwikkeling en over het vraagstuk van definities.

Dag van de cultuureducatie.be : talent in actie : verslag / A. De Laet (eindredacteur), M. Bettens (verslaglegger) ... [et al.] (verslaglegger). - [Brussel] : CANON Cultuurcel, 2010. - 72 p. : ill. - I.s.m. Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM), Cultuurnetwerk Nederland, Katholieke Universiteit Leuven en STUK.

De Vlaamse Dag van de Cultuureducatie vond op 18 januari 2010 plaats bij STUK in Leuven. Het thema van de dag was talentontwikkeling. Tijdens de dag was er oog voor zowel het prikkelen en detecteren van talent, als voor het verder ontwikkelen, laten doorgroeien en schitteren van talent. Centraal stond de vraag naar de meerwaarde van kunst- en cultuureducatie voor dit hele proces en de verschillende aspecten ervan. In het verslag staan de toespraken, praktijkvoorbeelden en discussies die op de dag voorbij kwamen, aangevuld met interviews en reportages.

Digitale versie: http://www.ond.vlaanderen.be/dce/DCE_2010_verslag.pdf

Eruit halen wat er in zit : onderzoek talentdoorstroming en culturele diversiteit in de podiumkunsten / L. Reijs ; Het Reijsbureau. - Den Haag : Fonds Podiumkunsten, 2010. - 28 p. - Met lit.opg. en bijl. - In opdr. van Fonds Podiumkunsten.

Het Fonds Podiumkunsten liet onderzoek doen, vanuit het programma Culturele Diversiteit, naar de ontwikkeling van 'toptalent' in eigentijdse cultureel diverse genres, variërend van wereldmuziek en 'urban arts' tot niet-westerse dans en crossovers. Hoofdvraag van het onderzoek was: Wat zijn de belangrijkste belemmeringen voor doorstroming van de podiumkunstdisciplines die door culturele diversiteit worden beïnvloed en geïnspireerd, gezien de beperkte zichtbaarheid binnen het gesubsidieerde podiumkunstenlandschap? Hierbij komen vragen aan de orde als: Wat zijn de belangrijkste artistieke ontwikkelingen en profielen die voor het Fonds relevant zijn? Welke behoefte aan ondersteuning hebben zij? Welke ontwikkelingsmogelijkheden zijn er op dit moment voor hen zij bestaande talentontwikkelaars en vakopleidingen? Welke mogelijkheden bieden collega-fondsen en wat zijn hun ervaringen daarmee? Wat zijn de missing links? Wat gaat er in de huidige structuren goed en wat niet?

Digitale versie:

http://www.fondspodiumkunsten.nl/content/publicatie/i_012/rapport_eruithalenwaterinzit.pdf

Het element : als passie en talent samenkomen / K. Robinson, L. Aronica (medewerker). - Houten : Het Spectrum, 2009. - 269 p. : ill. - Met lit.opg. en reg. - ISBN 978-90-491-0026-1

Dit boek is een lofzang op de diversiteit van menselijke talenten en passies en ons potentieel voor groei en ontwikkeling. Sir Ken Robinson inspireert de lezer om het 'Element' te vinden: een punt waar natuurlijk talent en persoonlijke passie elkaar ontmoeten. Als mensen in hun element zijn, zijn ze het meest zichzelf, het meest geïnspireerd en creatief en halen ze het beste uit zichzelf.

Ik kies voor mijn talent / L. Dewulf. - Tiel [etc.] : Lannoo [etc.], 2009. - 137 p. : fig., ill. - Met lit.opg. - ISBN 978-90-774-3231-0

Achtergronden en praktische handreikingen op het gebied van talent en talentontwikkeling. Aan de orde komt onder meer wat talent is, wat je kunt doen om talent te ontwikkelen, en aanbevelingen over wat je kunt doen op het werk, op school en in de opvoeding om talent te ontplooiën.

Tijdschriftartikel

Influences on the talent development process of non-classical musicians: psychological, social and environmental influences / S. Kamin, H. Richards, D. Collins, 2007 - Met lit.opg.

(Music education research; Vol. 9, nr. 3, Nov. 449-468 p.)

Twelve professional, non-classical musicians were interviewed about the impact of internal and external factors on their development as musicians. The data were qualitatively analyzed, and observations concerning psychological characteristics of developing excellence (PCDEs), social and environmental influences are reported. The insights of the musicians help to provide a rich source of descriptive information about the specific characteristics present during the process of their musical development. Three major findings emerged from this study. First, the results suggest that PCDEs are associated with non-classical musical ability which develops outside a structured developmental process. Second, in terms of social influences, the findings indicate that, for non-classical musicians, teachers and parents play a smaller role, and peers play a larger role than identified in previous research. Finally, the results suggest that various sources of media play an influential role in non-classical music talent development. The reasons for these findings and related implications are discussed.

Tijdschriftartikel

Leraren moeten eigen keuzes bepalen : Howard Gardner over leren, intelligentie en minds, 2009

(Plein Primair; Vol. 11, nr. 4, 10 apr. 4-6, 24 p.)

De Amerikaanse psycholoog Howard Gardner was begin maart in Nederland op de landelijke conferentie over duurzame schoolontwikkeling, georganiseerd door de Stichting Duurzaam Leren. Een interview met Gardner over o.a. duurzaam leren, het vak van leraar, talentontwikkeling, acht soorten intelligenties en 'five minds for the future'.

De Meervoudige Intelligentie theorie binnen Jongerentheater 020 : een onderzoek naar de principes van de Meervoudige Intelligentie theorie en de toepassing daarvan in de praktijk van Jongerentheater 020 / D. Driittij. - Amsterdam : [s.n.], 2007. - 64 p. : tab. - Met lit.opg. en bijl. - Masterthesis Vrije Universiteit Amsterdam, Onderwijspedagogiek.

In deze masterthesis wordt de Meervoudige Intelligentie (MI) theorie in verband gebracht met Jongerentheater 020. De volgende vraag is onderzocht: Welke principes van de MI theorie past Jongerentheater 020 toe bij de ontwikkeling van talent binnen hun onderwijssetting?

Tijdschriftartikel

Oefening baart kunst / V. Busato, 2007

(Boekman; Vol. 19, nr. 73, winter 19-23 p.)

Of het nu gaat om wetenschap, literatuur, sport of kunst: op elk gebied zijn er uitzonderlijke talenten. Hoe wordt iemand expert op zijn of haar vakgebied?

Tijdschriftartikel

Over intelligentie en talent : betekenis en toepasbaarheid van meervoudige intelligentie in het kunstonderwijs / P. Wielinga, 2008 - Met lit.opg.

(Kunstzone; Vol. 7, nr. 5, mei 24-28 p.)

In 1983 publiceerde ontwikkelingspsycholoog en neuropsycholoog Howard Gardner in het boek 'Frames of Mind' zijn theorie van meervoudige intelligentie. In dit artikel wordt deze theorie uitgebreid toegelicht en onderbouwd. Tevens wordt ingegaan op het belang van deze theorie voor het kunstonderwijs.

Samenvatting talentontwikkeling en diversiteit : miniconferentie talentontwikkeling / N. van der Geest ; Gemeente Utrecht. Adviescommissies ACCU. - Utrecht : Gemeente, 2007. - [3 p.]

Samenvatting van een conferentie over talentontwikkeling en diversiteit. Besproken werden de kenmerken van artistiek talent, waarom nu beleidsaandacht voor talentontwikkeling, waarom diversiteit en talentontwikkeling? Tot slot passeert een aantal stellingen, die met talent(ontwikkeling) te maken hebben, de revue.

Tijdschriftartikel

Talent is een illusie / S. Barneveld (interviewer), R. Rikers, 2009

(Didaktief opinie en onderzoek voor de schoolpraktijk; Vol. 39, nr. 6, jun. 4-7 p.)

Interview met Remy Rikers, hoogleraar onderwijspsychologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Er wordt in de samenleving veel waarde gehecht aan talent of aanleg, maar er is geen hard bewijs dat het talent bestaat, zegt Rikers. Wat talent inhoudt is nog niet bekend. Er bestaan geen criteria voor. Volgens Rikers worden kinderen onvoldoende gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen omdat iemand denkt dat zij geen talent hebben. Als een kind wordt gelabeld als talentvol, heeft het een groot voordeel. Het krijgt toegang tot betere coaches en betere leraren en kan zich daardoor beter ontwikkelen. Maar de keerzijde van de medaille is dat de meerderheid zo wordt uitgesloten.

Tijdschriftartikel

Talentontwikkeling : een verkenning van het veld / K. Laarakker, J. Poll, 2007 - Met lit.opg.

(Kunstzone; Vol. 6, nr. 7/8, jul/aug. 31-35 p.)

Talentontwikkeling staat momenteel sterk in de belangstelling van de culturele en cultuureducatieve sector. De laatste jaren zijn er verschillende talentontwikkelingsorganisaties opgericht. Ook

organisaties die al langer bestaan, zoals centra voor de kunsten en het kunstvakonderwijs, gaan zich meer en meer met het onderwerp bezighouden. Centrale vragen hierbij zijn: welke definities en invullingen worden aan het begrip talentontwikkeling gegeven, welke organisaties houden zich er (al) mee bezig, en wat is de plaats van talentontwikkeling in het beleid van de verschillende overheden.

Talentontwikkeling en cultuureducatie : achtergronden, literatuur en websites / K. Laarakker (auteur van inleiding), M-J. Kommers (hoofdredacteur) ; Cultuurnetwerk Nederland. Bureau Informatie & Documentatie. - Utrecht : Cultuurnetwerk Nederland, 2007. - 36 p.

(Zicht op ...; 2007/3)

Het inleidende artikel gaat in op vragen als: wat is talentontwikkeling eigenlijk, welke vormen van talentontwikkeling bestaan er in de culturele sector en welke stadia van talentontwikkeling kunnen worden onderscheiden? Dit artikel wordt gevolgd door een overzicht van literatuur over talentontwikkeling en cultuureducatie die verscheen vanaf 2000 en aanwezig is in het studiecentrum van Cultuurnetwerk Nederland. Tot slot een selectie van relevante websites.

Digitale versie:

http://www.cultuurnetwerk.nl/producten_en_diensten/publicaties/pdf/2007_zichtop_talentontwikkeling_en_cultuureducatie.pdf

Talentontwikkeling is inmiddels behoorlijk 'van de straat' : tegenstelling 'binnenschools' - 'buitenschools' inmiddels achterhaald / T. Strous. - Rotterdam : RRKC, 2007. - 5 p. : tab. - Met bijl. Essay over talentontwikkeling in de kunst- en cultuursector vanuit Rotterdams perspectief. De auteur pleit ervoor om in tegenstelling tot de eerste Talent Convention in 2006 tijdens de volgende Talent Convention meer aandacht te besteden aan binnenschoolse talentontwikkeling, met name op mbo niveau.

Tweeluik talentontwikkeling: startend talent : deel 1: verrassingen in de talentontwikkeling / F. Wieringa ; RRKC, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. - Rotterdam : RRKC, 2007. - 4 p.
De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur en Netwerk CS organiseerden een tweeluik over het fenomeen talentontwikkeling. Dit is het verslag van het eerste debat van woensdag 3 oktober 2007 waar de vraag centraal stond of de werelden van buitenschools en binnenschools leren voor startend talent dichterbij elkaar komen of juist uit elkaar groeien. Onder leiding van Mijke Loeven debatteerden de volgende personen: Jolanda Spoel, theatermaker en artistiek leider theatergroep Rotterdams Lef; Janny Donker, directeur Löss Theaterwerkplaats en zelfstandig onderzoeker; Ben Bergmans, docent bij Codarts dansacademie en betrokken bij het Urban Dance Concours; Bart Suër, coördinator mbo-opleiding muziek en producent van het Albeda College en Jocelyn Bergland, docent bij de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en oprichter '5 o'clock class'.

Tweeluik talentontwikkeling: startend talent : deel 2: talentontwikkeling: de stap van selfmade talent naar het professionele culturele werkveld / F. Wieringa ; RRKC, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. - Rotterdam : RRKC, 2007. - [4 p.]

De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur en Netwerk CS organiseerden een tweeluik over het fenomeen talentontwikkeling. Dit is het verslag van het tweede debat van woensdag 10 oktober 2007 waar de vraag centraal stond of er voor jonge talentvolle kunstenaars zonder scholing (selfmade talenten) plek is in de professionele kunstwereld. En zou een land met een diverse bevolkingssamenstelling een rijk cultureel aanbod moeten hebben dat gebracht wordt door kunstenaars met diverse achtergronden? Onder leiding van Farid Tabarki debatteerden de volgende personen: Laurien Saraber, onderzoeker, publicist en adviseur; Alida Dors, breakdanser, actrice en theatermaker Solid Ground Movement; Dave Schwab, artistiek coach en programmeur Productiehuis Lantaren/Venster en Amy Gale, oprichter en artistiek leider Dansateliers.

ADVIES EN BELEID

Brede talentontwikkeling voor alle jeugd in Amsterdam / C. Gehrels (auteur van voorwoord), M. Kuitenbrouwer (auteur van voorwoord) ; Gemeente Amsterdam, DMO. - Amsterdam : Gemeente, 2008. - 64 p. : fig., ill. - Met bijl. en begrippenlijst.

Met dit programma biedt Amsterdam alle kinderen en jongeren in de stad de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen. Het 'Programma Brede Talentontwikkeling en Jong Burgerschap' is een initiatief van 'Jong Amsterdam'. Het programma wordt onder andere uitgevoerd door de stad, stadsdelen, welzijnsinstellingen en scholen. Het biedt activiteiten voor kinderen en jongeren op zes gebieden: Sport; Kunst & Cultuur; Techniek & ICT; Natuur & Wetenschap; Communicatie & Taal; Sociale vaardigheden.

Doorstroom en talentontwikkeling : onderwijs voor 12-18-jarigen : verkenning / Onderwijsraad. - Den Haag : Onderwijsraad, 2007. - 100 p. : graf., tab. - Met lit.opg. en bijl. - ISBN 978-90-77293-72-0
Rapport aangeboden aan mevrouw J.M. Bijsterveldt-Vliegenthart, staatssecretaris van OCW, waarin de Onderwijsraad de inrichting van het onderwijs aan 12-18-jarigen beoordeelt vanuit de uitdagingen en aansporingen die het leerlingen biedt om een zo hoog mogelijk niveau te halen. De factoren die van invloed zijn op een goede doorstroom en talentontwikkeling zijn: de programma-structuur, de programma-inhoud, de loopbaanoriëntatie en -begeleiding, de incentive-structuur en de rol van de docenten.

Effectmeting 'Van de straat' : talentontwikkeling in Rotterdam / RRKC, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. - Rotterdam : RRKC, 2008. - 4 p.

In februari 2007 adviseerde de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur de gemeenteraad een platform voor talentontwikkeling in de kunst- en cultuursector in te stellen. In de effectmeting wordt nagegaan wat er met de aanbevelingen is gebeurd. Het gaat er in de effectrapportage om wat het advies in de samenleving teweeg heeft gebracht.

Digitale versie: <http://www.rrkc.nl/uploads/234.pdf>

Massa en diepgang : een perspectief op talentontwikkeling in de kunsten = Advies talentontwikkeling / E.H. Swaab, K. Weeda ; Raad voor Cultuur. - 's-Gravenhage : Raad voor Cultuur, 2010 - Met bijl. - Bron van titelbeschrijving: website Raad van Cultuur.

(Adviezen Raad voor Cultuur)

Het kunstvakonderwijs in Nederland zou meer ambitie mogen tonen en studenten strenger moeten selecteren op kwaliteit. Niet alleen aan de poort, maar ook tijdens de opleiding. Dit stelt de Raad voor Cultuur in zijn advies 'Massa en diepgang: een perspectief op talentontwikkeling in de kunsten' aan demissionair staatssecretaris Van Bijsterveldt-Vliegenthart van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. De Raad richtte zich primair op drie vragen: 1. Voldoet de kwaliteit van de afgestudeerden aan de behoefte aan (internationaal) toptalent? 2. Voldoen de instrumenten binnen het cultuurbeleid om talent verder te ontwikkelen tot toptalent? 3. Voldoen de beleidsinstrumenten binnen het cultuurbeleid om de aansluiting tussen het kunstvakonderwijs en de arbeidsmarkt te versterken?

Digitale versie: http://www.cultuur.nl/files/pdf/advies/advies_7728daa9-ad22-6a28-42b0-000039dd235d_advies_talentontwikkeling.pdf

Niet onder de korenmaat : eindrapportage van een onderzoek naar talentontwikkeling op het gebied van kunst en cultuur in de provincie Drenthe / M. Drenth, P. van der Zant. - Gouda : BART, 2007. - 59 p. : ill. - Met bijl. - In opdr. van het onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg van de Provincie Drenthe.

Rapportage van een inventariserend onderzoek naar talentontwikkeling in de provincie Drenthe. Centraal in dit onderzoek staat de vraag: Wat gebeurt er in Drenthe op het gebied van

talentontwikkeling en welke wensen en behoeften zijn er op dat terrein? Op basis van de uitkomsten van het onderzoek willen Gedeputeerde Staten van Drenthe partijen bij elkaar brengen en lijnen uitzetten om Drentse talenten beter te 'spotten' en meer kansen te geven om door te groeien. Bevat onder andere de volgende hoofdstukken: Talentontwikkeling: wat is dat eigenlijk? Hoe verloopt talentontwikkeling in de kunsten in Drenthe?, Hoe verloopt de stap naar actieve kunstbeoefening?, Hoe verloopt de stap naar verdere talentontwikkeling?, Hoe verloopt de stap van talent naar professional?

Digitale versie: <http://www.provincie.drenthe.nl/publish/pages/18797/nietonderdekorenmaat.pdf>

Op naar de creatieve buitenwijk : de kunst van het investeren / Gemeente Amsterdam. Adviesraad Diversiteit en Integratie. - Amsterdam : Gemeente Amsterdam, 2007. - 25 p. : tab.

Advies van de Amsterdamse 'Adviesraad Diversiteit en Integratie' over de mogelijkheden om integratie en cultuur op een zinvolle manier met elkaar te verbinden. De blik richt zich hierbij op de buitenwijken. Door een beroep te doen op talent moeten dit 'creatieve buitenwijken' worden. Bevat de volgende hoofdstukken: 1. Ambitie en interculturele visies; 2. De creatieve buitenwijk; 3. Cultuureducatie; 4. Talentontwikkeling; 5. Internationaal cultuurbeleid en transnationale mogelijkheden; 6. Media; 7. Vergroting en verdeling.

So you think you can program urban dance? : een survey van artistiek inhoudelijke prioriteiten voor het urban podium/programming uit het urban dansveld / RRKC, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. - Rotterdam : RRKC, 2008. - 23 p. - Met bijl.

De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) is voorstander van de oprichting van een disciplinebreed urban platform, waarin scene en instellingen zijn vertegenwoordigd. De survey bevat verslagen van een werkbijeenkomst 'Urban dansprogramming' georganiseerd door RRKC en JongRRKC op 8 oktober 2008 in Zaal De Unie in Rotterdam. Op deze werkbijeenkomst werden witte vlekken in het veld geïnventariseerd en wensen geformuleerd door zowel de scene als structureel gesubsidieerde instellingen. De RRKC kwam tot 5 aanbevelingen: 1. Erken het urban dansgenre; 2. Investeer structureel in zowel zakelijke als artistieke talentontwikkeling; 3. Ontwikkel een discipline brede canon; 4. Breng vraag en aanbod van urban dans dicht bij elkaar; 5. Dicht de kloof tussen scene en gevestigde orde.

Digitale versie: <http://www.rrkc.nl/uploads/502.pdf>

Supporting excellence in the arts : from measurement to judgement / B. McMaster. - London : Department for Culture, Media and Sport, 2008. - 30 p. - Met bijl.

This review reports on: how the system of public sector support for the arts can encourage excellence, risk-taking and innovation, how artistic excellence can encourage wider and deeper engagement with the arts by audiences, how to establish a light touch and non-bureaucratic method to judge the quality of the arts in the future. The review involved artists, directors, curators, producers and administrators from across Britain, and from across a wide variety of art forms. Excellence in culture occurs when an experience affects and changes an individual. This report is founded on the belief that excellent culture goes to the root of living and is therefore relevant to everyone.

Tijdschriftartikel

Toptalent begint bij ambitie : over de ontwikkeling van filmtalent / Raad voor Cultuur. - Den Haag : Raad voor Cultuur, 2007. - 14 p. - Met bijl.

(Adviezen Raad voor Cultuur)

Hoofdvragen, die in dit advies aan de orde komen, zijn: 1. In hoeverre voldoen het huidige beleid en de huidige praktijken ten aanzien van de ontwikkeling en doorstroming van filmtalent? 2. Welke beleidsmaatregelen kunnen worden geformuleerd, in het kader van een samenhangend beleid, om de ontwikkeling en doorstroming van filmtalent in de verschillende genres te bevorderen?

Tijdschriftartikel

Van de basis en de top / J. Donker, 2007 - TM extra.

(TM; Vol. 11, nr. 8, nov. 1-15 p.)

Artikel over de inventarisatie van de talentontwikkelingsmogelijkheden voor jonge urban artists die de auteur maakte in de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Het onderzoek werd gedaan in opdracht van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, Kosmopolis Rotterdam en de gemeenten Den Haag en Utrecht. Bevat tevens een bloemlezing van opvattingen en argumenten met betrekking tot het kunst- en cultuurbeleid in Nederland.

Tijdschriftartikel

Van de basis en de top : deel 2 : jong, urban en creatief? Laat je kunsten zien! / J. Donker, 2009 - TM extra.

(TM; Vol. 13, nr. 3, apr. 1-15 p.)

In deel 1 zijn de talentontwikkelingsmogelijkheden voor jonge urban artists in de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht geïnventariseerd. In deel 2 komen de steden Groningen, Eindhoven, Tilburg, Den Bosch, Breda, Helmond en Heerlen aan de beurt. Tevens wordt cultureel burger- en ondernemerschap in kader van urban jongeren toegelicht.

Van de straat : talentontwikkeling in Rotterdam / RRKC, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. - Rotterdam : RRKC, 2007. - 52 p. : tab. - Met bijl.

Advies van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur aan de Rotterdamse gemeenteraad. De Raad adviseert een platform voor talentontwikkeling in de kunst- en cultuursector in te stellen.

Tijdschriftartikel

Veel aandacht voor talentontwikkeling / K. Laarakker, 2008

(Bulletin Cultuur & School; Vol. 11, nr. 52, mei 4-5 p.)

Talentontwikkeling is een actueel onderwerp. Er blijkt zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs ook al veel mee te worden gedaan. Geen hoge top zonder een brede basis, vindt minister Plasterk. 'Juist door een zo groot mogelijke deelname aan het culturele leven ontstaat ruimte voor excellentie en innovatie', schrijft hij in 'Kunst van leven', de hoofdlijnennotitie van zijn cultuurbeleid. De komende periode komt er daarom extra geld voor talentontwikkeling beschikbaar.

BASISONDERWIJS

Tijdschriftartikel

De Brede School : talenten hebben meer kansen buiten school! / K. Mulder, 2007

(Vernieuwing; Vol. 66, nr. 1, feb. 21-23 p.)

Beleidsmakers hebben hoge verwachtingen van de Brede School als instrument tegen achterstand. De betere aansluiting tussen de verschillende aanbieders van educatieve diensten en een verlengde schooldag zouden de ontwikkelingskansen van kinderen verbeteren. Klaas Mulder, filosoof en musicus, betoogt dat voor veel kinderen in een achterstandssituatie buiten school veel meer te halen is dan in een verlengde schooldag.

Kunsteducatie opent de ogen : de theorie van meervoudige intelligentie of het belang van cultuureducatie in het primair onderwijs / A. Masselink, F. Haanstra (begeleider). - [S.l.] : [s.n.], 2007. - 95 p. : tab. - Doctoraalscriptie Universiteit Utrecht, Faculteit der Letteren, Taal & Cultuurstudies. - Met lit.opg. en bijl.

Als uitgangspunt voor deze scriptie is de theorie van Meervoudige Intelligentie (MI) van Howard Gardner genomen. Gardner gaat er van uit dat de mens over meerdere intelligenties beschikt en dat die bij iedereen op een andere manier worden ontwikkeld. De centrale vraag in deze scriptie luidt:

kan de theorie van Meervoudige Intelligentie binnen cultuureducatie een bijdrage leveren aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen? De praktijk in de Verenigde Staten en in Nederland komt in deze scriptie aan bod.

Ons kind heeft talent : talentontwikkeling op school / P. Conijn. - Krommenie : De Educatieve Stad, [2009]. - 83 p. : fig., ill., tab. - Met lit.opg. - ISBN 978-90-74043601

Dit boek gaat in op de vraag hoe de school kan werken aan de talentontwikkeling van haar leerlingen. Een aantal elementen die met talentontwikkeling te maken hebben worden besproken: uitgedaagd worden, de wil om iets te bereiken, ruimte voor het eigen initiatief, een heldere werkstructuur en een goede begeleiding op weg naar het meesterschap. De leraar vindt concrete aanwijzingen over hoe ze de leerlingen optimaal kunnen motiveren om hun eigen talenten in te zetten en te ontwikkelen. Voor ouders geeft het boek antwoorden op een aantal belangrijke vragen. Hoe zoek ik een goede school voor mijn kinderen? Hoe beoordeel ik de kwaliteit van het onderwijs? Hoe ga ik met leraren in gesprek over het leerklimaat op school?

Tijdschriftartikel

Samen werken aan een breed aanbod : pilot De brede school en cultuureducatie / Y. van der Ree, 2008

(Bulletin Cultuur & School; Vol. 11, nr. 54, nov. 12-17 p.)

De samenwerking tussen brede scholen en culturele instellingen is een speerpunt van het beleid van minister Plasterk (OCW). Om deze samenwerking te vergroten en daarmee de plaats en rol van cultuureducatie in de brede school, heeft het Ministerie van OCW in 2007 in het primair onderwijs de pilot 'De brede school en cultuureducatie' ondersteund. Eeke Wervers is namens Cultuurnetwerk Nederland projectleider van de pilot. Binnen de pilot zijn vier thema's te onderscheiden: talentontwikkeling, de rol van de interne cultuurcoördinator, de relatie tussen binnen- en buitenschools leren en combinatiefuncties. Een verslag van de eerste resultaten.

Tijdschriftartikel

Talenten van kinderen benutten en ontwikkelen / C. Riemens, M. van der Heijden, 2007

(De wereld van het jonge kind; Vol. 35, nr. 2, okt. 55-58 p.)

Artikel over hoe je als leidster van een kindercentrum en peuterspeelzaal en leerkracht van een basisschool de verschillende intelligenties van een kind (Meervoudige Intelligentietheorie) kunt stimuleren. Twee invalshoeken komen aan bod: het aanpassen van de speelleeromgeving en het inpassen van veelzijdige activiteiten in het dagprogramma.

VOORTGEZET ONDERWIJS EN VOOROPLEIDINGEN

Tijdschriftartikel

Creatieve wisselwerking op theaterschool : Theaterhavo/vwo, Rotterdam / C. Nout, 2007

(Didaktief opinie en onderzoek voor de schoolpraktijk; Vol. 37, nr. 8, okt. 24-25 p.)

In 2005 startte het LMC, een grote Rotterdamse scholengemeenschap, en het jeugdtheater Hofplein met twee brugklassen de Theaterhavo/vwo. Dit jaar zijn er vier brugklassen, waarin ook de richtingen film en vormgeving worden aangeboden. In dit artikel wordt een impressie gegeven van de school.

Tijdschriftartikel

Dansklas in Venlo : 'wij worden niet lui' / S. Visser, 2007

(Onderbouw magazine: nr. 7, apr. 21-23 p.)

Artikel over de Venlose dansopleiding in het Valuas College. Deze Venlose scholengemeenschap biedt samen met het Beekdal Lyceum in Arnhem één van de zeven erkende vooropleidingen dans in Nederland.

Tijdschriftartikel

Geloof in talent : eerste voorwaarde voor ontwikkeling van talent / L. Hessel, 2008
(Kunstzone; Vol. 7, nr. 9, sept. 46-48 p.)

Het ontbreekt leerlingen uit het speciaal onderwijs vaak aan zelfvertrouwen. Ze worden aangesproken op talenten die niet hun sterkste kant zijn en ze dragen ook een stigma mee. Beeldende vakken bieden bij uitstek de mogelijkheid om dit patroon te doorbreken, omdat leerlingen dan andere talenten kunnen laten zien. Bij het Amman College te Rotterdam, een school voor voortgezet speciaal onderwijs, is er een grote beeldende vakgroep die alle ruimte en faciliteiten krijgt om leerlingen te laten schitteren. Juist het speciaal onderwijs, met kleine klassen, biedt bij uitstek de kansen voor talentontwikkeling bij de leerlingen. Een praktijkverhaal van Louise Hessel, docent beeldende vorming op het Amman College.

Kanskaarten voor kunst : een instrument om doorstroom havo/vwo naar hbo kunstopleidingen te optimaliseren : doorlopende leerlijnen kunst / V. van Lanschot Hubrecht, S. van Tuinen. - Enschede : SLO, 2008. - 29 p. : tab. - Met bijl. en lit.opg.

Hoe maak je leerlingen binnen het havo/vwo bewust van hun creatief talent en hun kansen om door te stromen naar een kunstvakopleiding? En wat betekent dit voor de rol van de docent? Deze publicatie is een handreiking voor kunstdocenten om leerlingen te ondersteunen die hun toekomst zien in de wereld van de kunsten. Hoofdstuk 1 gaat over de aanleiding, het doel en de opbouw van het kunstdossier als instrument om de doorstroom naar hbo kunstopleidingen te optimaliseren. Hoofdstuk 2 schetst het gebruik van het kunstdossier in het havo/vwo. Bijlage 1 bevat de inhoud van het kunstdossier met kanskaarten voor theater, dans, muziek en beeldende kunst & vormgeving. In bijlage 2 wordt een toelichting gegeven op de diverse kanskaarten.

'Kom chillen met mij!' : beschrijvingen van projecten voor en door jongeren / R. Chrispijn, M. Peters (redacteur) / Stichting Meander. - Alphen aan de Rijn : Stichting Meander [etc.], 2008. - 28 p.+ dvd - De bijbehorende dvd bevat een rap van de groep Blarix. - Uitg. i.s.m. STaaD en MCI. - ISBN 978-90-74505-04-8

In deze brochure wordt een aantal voorbeelden gegeven van kleine projecten met migrantenjongeren en worden tips gegeven om met migrantenjongeren aan de slag te gaan. De projecten werden uitgevoerd door de Haagse organisaties STaaD (Steunpunt Antillianen en Arubanen Den Haag) en MCI (Multiculturele Instelling). Stichting Meander, Regionaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling in Zuid Holland was initiatiefnemer van het project en heeft zorg gedragen voor de coördinatie van de projecten. Voorbeelden die worden beschreven zijn onder meer een jongerenpersbureau, een toneeluitvoering en een rapgroep. Het doel van de projecten was: 1. Het stimuleren van Haagse allochtone jongeren om hun talenten en vaardigheden te ontwikkelen en daarmee hun zelfvertrouwen te vergroten; 2. De deelnemende jongeren de gelegenheid bieden om zichzelf op een positieve manier te presenteren aan de Haagse samenleving; 3. Ondersteuning bieden aan professionals en ouders bij het begeleiden en ondersteunen van de jongeren.

Maatwerk voor latente talenten? : uitblinken op alle niveaus / H. Sligte, J. Bulterman-Bos, M. Huizinga. - Amsterdam : SCO-Kohnstamm Instituut, 2009. - 183 p. : tab., fig. - Met bijl. en lit.opg. - ISBN 978-90-6813-879-5

In de Kwaliteitsagenda Voortgezet Onderwijs is de beleidsprioriteit 'Uitblinken op alle niveaus en een passende kwalificatie voor alle leerlingen' opgenomen die gericht is op het tot stand brengen van onderwijs waarin meer aandacht is voor het tot zijn recht laten komen van talenten van alle leerlingen. In dat kader is dit onderzoek verricht dat tot doel had verschillende aspecten te inventariseren. Ten eerste ging het om een inventarisatie van bestaande instrumenten om talenten van leerlingen op elk niveau te kunnen herkennen. Ten tweede om een inventarisatie van kennis en vaardigheden die docenten nodig hebben op het gebied van het herkennen van talenten, het begeleiden van leerlingen en het creëren van een uitdagende leeromgeving en onderwijsaanbod. Ten

derde was het onderzoek gericht op het inventariseren van mechanismen aan de kant van leerlingen die maken dat potentiële (top)talenten verantwoordelijkheid nemen voor de ontplooiing van hun talent en mechanismen bij scholen die maken dat potentiële (top)talenten uitgroeien tot (top)talenten.

Digitale versie: <http://www.sco-kohnstamminstituut.uva.nl/pdf/sco820.pdf>

Tijdschriftartikel

De mensen kippenvel bezorgen : talentontwikkeling op het St-Joris / W. van der Horst, 2009 (Kunstzone; Vol. 8, nr. 2/3, feb/mrt. 9-10 p.)

In 1998 startte Pleincollege Sint-Joris te Eindhoven met het Project Kunst & Cultuur. De school die als slogan draagt 'Een school voor elk talent', biedt vanaf het schooljaar 1998-1999 leerlingen de mogelijkheid de opleiding vmbo-t, havo of vwo te combineren met een kunstvak. Dit jaar is een pilot gestart met een talentklas drama. De talentklas heeft tot doel dat de leerlingen zich binnen het vakgebied, zowel in de breedte als in de diepte, verder kunnen ontwikkelen, zodat zij een kans maken om te worden toegelaten tot het kunstvakonderwijs.

Onderzoek naar talentontwikkeling in het vo / G. van Mossel, M. ten Voorde. - Enschede : SLO, 2008. - 32 p. : graf. - Met bijl. - In opdr. van het ministerie van OCW.

Middels een enquête heeft SLO geïnventariseerd wat scholen voor voortgezet onderwijs aan talentontwikkeling doen. In totaal hebben 71 scholen meegewerkt aan de enquête. De resultaten hiervan worden in deze publicatie samengevat en dienen als input voor het SLO-project Brede talentontwikkeling. Eén van de onderzoeksgebieden in de publicatie is het talentgebied 'kunst'.

Ontwikkeling van talent in de t/dop : onderzoek naar vooropleidingen muziek en dans in Nederland / K. Schaafsma, R. Zoutman, P. Reinhoudt (medewerker) ... [et al.] (medewerker) / DSP-groep. - Amsterdam : DSP-groep, 2007. - 48 p. : tab., fig. - Met lit.opg. en bijl. - In opdr. van het ministerie van OCW.

Onderzoek naar de manier waarop (top)talent in muziek en dans in Nederland kan doorgroeien. Ter sprake komt de werkwijze en het rendement van de vooropleidingen en voorbereidende cursussen - van de hogescholen zelf, aan de scholen voor voortgezet onderwijs en op ROC's. Ook zijn er tal van voorbereidingsmogelijkheden binnen de context van de amateurkunst. Daarna wordt ingegaan op de instroom van leerlingen in de vooropleidingen, de doorstroom vanuit de vooropleidingen naar de hogescholen en de uitstroom van studenten naar de professionele beroepspraktijk. Verder is gekeken naar buitenlandse voorbeelden en voorbeelden van talentontwikkeling op andere terreinen, zoals sport en wetenschap.

Tijdschriftartikel

School voor elk talent : Cultuurprofiel scholen in Brabant, 2010 (BC; Vol. 59, nr. 2, mrt. 14-15 p.)

Steeds meer scholen in het voortgezet onderwijs geven kunst en cultuur een structurele plaats in het lesprogramma. Nederland telt nu 32 zogenaamde Cultuurprofiel scholen. Daarvan zijn er 4 gevestigd in Noord-Brabant, te weten in Oss, Etten-Leur, Tilburg en Eindhoven. Pleincollege Sint-Joris in Eindhoven was één van de eerste scholen in Brabant met een cultuurprofiel en heeft dan ook een voorbeeldfunctie voor andere scholen. Deze school heeft een project Kunst & Cultuur en doet aan talentontwikkeling.

Tijdschriftartikel

Scouten en ontwikkelen van talent / A. Twaalfhoven, 2010 (Bulletin Cultuur & School; Vol. 13, nr. 62, mei 12-17 p.)

Er is veel aandacht voor talentontwikkeling. De vooropleidingen in het kunstvakonderwijs breiden zich steeds verder uit en ook culturele instellingen ontwikkelen aanbod. Daarbij worden niet alleen de

uitblinkers gestimuleerd, maar ook de leerlingen die er later misschien niet direct hun beroep van kunnen maken.

http://www.cultuurplein.nl/attachments/2159608/Scouten_en_ontwikkelen_van_talent_62.pdf

Tijdschriftartikel

Segbroek College op zoek naar technisch talent / F. Weeber, 2008

(Van twaalf tot achttien; nr. 3, mrt. 26-27 p.)

Naast een opleiding voor topsporters en opleidingen voor dans, muziek, kunst en drama starten docenten op het Segbroek College in Den Haag de opleiding Technologisch Design. De opleiding werkt nauw samen met de opleiding industriële productontwikkeling van de Haagse Hogeschool en industriële vormgeving van de TU in Delft.

Tijdschriftartikel

De Theaterhavo/vwo, de ondernemende school / M. Bartels-Coebergh, 2007

(Kunstzone; Vol. 6, nr. 2/3, feb/mrt. 33-34 p.)

In augustus 2005 zijn Jeugdtheater Hofplein en LMC Voortgezet Onderwijs gestart met de allereerste Theaterhavo/vwo in Nederland. Deze school is gevestigd in Rotterdam en speciaal bedoeld voor leerlingen die graag bezig zijn met theater, kunst en cultuur. Jongeren die het leuk vinden om de havo/vwo-opleiding te combineren met intensieve theaterlessen of die later naar één van de hogescholen voor de kunsten willen gaan of theaterwetenschappen willen gaan studeren, zijn hier op hun plek.

Tijdschriftartikel

Thema: cultuurprofiel scholen / J. van Gemert ... [et al.], 2009

(Kunstzone; Vol. 8, nr. 2/3, feb/mrt. 2-31 p.)

In dit themanummer staan cultuurprofiel scholen centraal. Bevat artikelen over: redenen om cultuurprofiel school te worden, stand van zaken, drama binnen het Project Kunst & Cultuur van Pleincollege Sint-Joris te Eindhoven, mediawijsheid op de Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE), drama op het Goese Lyceum, nieuwe media op het Dominicus College te Nijmegen, bigband, koor en orkesten op Bogerman Scholengemeenschap te Sneek, een Amerikaanse school die zich profileert met kunst en cultuur en de taak van de cultuurcoördinator. Tevens zijn twee symposiumverslagen opgenomen: 'Symposium T.O.P.', symposium naar aanleiding van het tienjarig bestaan van Project Kunst & Cultuur van Pleincollege Sint-Joris en 'Cultuur Leert Anders II', verslag van de conferentie over het 'hoe en waarom' van leren met cultuur.

Voortgezet onderwijs zet breed in op cultuur : zeven Zuid-Hollandse praktijkvoorbeelden /

Kunstgebouw, Stichting Kunst en Cultuur Zuid-Holland, Expertisecentrum JSO. – Rijswijk [etc.] :

Kunstgebouw [etc.], 2008. - 52 p. : fig., ill., tab. – I.s.m. Erfgoedhuis Zuid-Holland. - ISBN 978-90-76340-18-0

In deze publicatie staan zeven Zuid-Hollandse voorbeelden van cultuureducatieprojecten in een Brede Schoolconcept. Er is gekozen voor praktijkvoorbeelden 'vanaf de vloer' die kunnen dienen als inspiratie of voorbeeld voor voortgezet onderwijs scholen. In de eerste zeven hoofdstukken staat telkens een ander project centraal waarbij er aandacht is voor de aanleiding, de opzet van het project en de wijze waarop dat project binnen een brede school concept is geplaatst. Hierbij worden kunst-, erfgoed-, creatieve industrie- en nieuwe mediavoorbeelden aangehaald. Na deze zeven hoofdstukken, volgt het hoofdstuk 'Beschouwend: brede schoolstructuren' dat gaat over de verschillende wijzen waarop scholen met cultuureducatie in een binnen- en buitenschoolse structuur kunnen omgaan. Tot slot bevat het laatste hoofdstuk tips voor scholen en gemeenten die met cultuureducatieprojecten willen starten.

Digitale versie: http://www.jsn.nl/upload/94503_647_1229693423274-VO_Cultuur.pdf

Tijdschriftartikel

'Vers' verleidt leerlingen om zelf gedichten te maken / B. Ros, 2009

(Bulletin Cultuur & School; Vol. 12, nr. 59, okt. 18-20 p.)

Met een geheel eigen aanpak verzorgen 12 door de School der Poëzie opgeleide poëziedocenten workshops voor groep 7/8 van het primair onderwijs of klas 3 van het voortgezet onderwijs. O.a. vanuit deze workshops kunnen kinderen deelnemen aan 'Vers', een project gekoppeld aan de VSB Poëzieprijs. 'Vers' bestaat uit een landelijke gedichtenwedstrijd, masterclasses voor talentvolle jonge dichters, lessen in voordracht voor winnaars van de regionale voorrondes, animatiefilmpjes rondom de gedichten, een jongerendebat en de PoëzieRevue in de Rode Hoed.

Digitale versie: http://www.cultuurplein.nl/attachments/1940280/bulletin_59.pdf

Tijdschriftartikel

Vaste plek voor talentontwikkeling / R. Leverink, 2010

(Van twaalf tot achttien; Nr. 2, feb. 36-37 p.)

Voor de leerling, de school en de samenleving is het van belang dat talent wordt onderkend en ontwikkeld. Er worden allerlei programma's voor ontwikkeld, maar hoe zorg je dat talentontwikkeling een vaste plek krijgt in het curriculum?

HBO-OPLEIDINGEN

Tijdschriftartikel

Intercultureel talent stuit op vele drempels / R. van Heuven, 2009

(TM; Vol. 13, nr. 2, mrt. 34-37 p.)

In het artikel 'Geen wildgroei op toneelscholen' van Robbert van Heuven (TM; Vol. 12, 2008, nr. 8, nov. 32-35 p.) vertelden toneelschooldirecteuren over de aansluiting van hun scholen op de theaterpraktijk. Uit die gesprekken bleek de aansluiting minder evident voor allochtone leerlingen. Hoe komt dat eigenlijk en wat kunnen de scholen daaraan doen? Vijf artistiek leiders en een acteur over allochtoon talent.

Tijdschriftartikel

'Men doet wat men kan en zodoende blijft er heel wat liggen' : gedachten bij de opleiding van toneelmakers / L. Zonneveld, 2007

(Boekman; Vol. 19, nr. 73, winter 54-59 p.)

De relatie tussen opleiding en beroepspraktijk van toneelmakers in Nederland is weerbarstig. Vernieuwing in de opleiding kan op commentaar van de oude garde rekenen. Daarmee schrijft men echter talentvolle theatermakers voortijdig af.

Tijdschriftartikel

Onder Professoren : 'De student moet centraal staan' / A. Twaalfhoven, 2007

(Boekman; Vol. 19, nr. 73, winter 62-65 p.)

Interview met Wijnand Wijnen, van 1977 tot 1999 hoogleraar Ontwikkeling en Onderzoek van Hoger Onderwijs aan de Universiteit Maastricht. Hij ziet het kunstonderwijs als voorbeeld voor de onderwijsvernieuwing. Binnen het kunstonderwijs houdt men zich specifiek bezig met ontplooiing van talent. Men heeft oog voor verschillen tussen studenten en biedt hun meer ruimte om zich langs een eigen weg te ontplooiën. Ook wordt er tijdens het leerproces feedback gegeven in plaats van na afloop daarvan.

Tijdschriftartikel

Een spagaat tussen theorie en praktijk : de dansvakopleidingen / M. Schots, 2007

(Boekman; Vol. 19, nr. 73, winter 38-41 p.)

De danskunst heeft zich de afgelopen decennia in zeer uiteenlopende richtingen ontwikkeld. Die diversiteit wordt weerspiegeld in het dansvakonderwijs. De meningen lopen uiteen als het gaat om de vraag over welke bagage een ontluikend danstalent moet beschikken.

Teacher competencies for working with young talent / N. Kors ... [et al.], R. Smilde (coördinator), J. de Boer (medewerker) ; Prince Claus Conservatoire Groningen and Royal Conservatoire The Hague. Lectorate Lifelong Learning in Music. – Groningen [etc.] : Prince Claus Conservatoire [etc.], 2007. - 198 p. - + dvd - Met lit.opg. - ISBN 978-90-811273-4-9

The articles and project reports in this publication almost all address the years before entering the conservatoire. Pupils in secondary school are preparing for their studies in the arts. This publication focuses mainly on their teachers: at the conservatoire but also in other institutions that are working on teaching adaptive, creative artists who are prepared to continue to learn and develop throughout their lives. They also include music schools where teachers prepare young musicians for further education, teachers in secondary schools where the basis is laid for a lifetime of cultural experience, and teachers in other institutions for higher arts education such as dance and fine arts academies. The dvd contains a film about team teaching in an interdisciplinary context with images from the pilot project 'Young Talent' in The Hague. 'The Lectorate Lifelong Learning in Music' is a joint research project of the Hanze University of Applied Sciences in Groningen (Prince Claus Conservatoire) and the Royal Academy of Fine Arts, Design, Music and Dance in The Hague (Royal Conservatoire). It examines the concept of Lifelong Learning and its consequences for musicians.

VORMEN EN INITIATIEVEN

Tijdschriftartikel

Als kinderen erin, als theaterprofs eruit / M. van Bussel, 2007
(Jeugd en Co; Vol. 1, nr. 4, jun. 18-19 p.)

Dit artikel gaat over theater als middel om kansloze jongeren een nieuw perspectief te bieden. Het Onderpand in Amsterdam is een organisatie waar jongeren een traject kunnen volgen met uitzicht op een baan als acteur. Het Onderpand herbergt vier theatergroepen: Beeldenstorm, Terra, ISH en rZpkt. Allemaal maken ze voorstellingen voor, over en met achterstandsjongeren.

Cultuurproject Economie en Kunst 2006 / K. de Ronde. - Utrecht : ROC Midden Nederland, 2007. - 31 p. : tab., ill. - Met bijl.

Het cultuurproject 'Economie en Kunst' van de unit Economie van het ROC Midden Nederland had onder meer als doelstelling meer cursisten de kans bieden om hun kunstzinnige talenten te ontdekken en het ontwikkelen van leerlijnen gekoppeld aan culturele activiteiten. Dit project was een middel om de verbreding - die met het project 'Mixed.nl' is ingezet - om te zetten naar een structureel aanbod van culturele activiteiten binnen burgerschapscompetenties, waarbij het zelf actief zijn met organiseren en verwerkingsopdrachten centraal stond.

Dichter naar de top : ontwikkeling van literaire en poëtische talenten / S. Vork. - [S.l.] : [s.n.], 2009. - 2 dl. (116, 75 p.) : fig. - Met lit.opg. en bijl. - Masterscriptie Universiteit Utrecht, Kunstbeleid en -management, tracé Kunst- en Mediabeleid.

De onderzoeksvraag van deze scriptie luidt: Hoe kan het beleid van de culturele organisatie School der Poëzie subtieler worden aangepast aan de wensen en ideeën van jongeren die zich willen ontwikkelen tot topdichter? Het onderzoek bestaat de volgende onderdelen: een theoretisch kader, een indicatie van het veld, het beleidskader van de culturele organisatie School der Poëzie, een overzicht van de wensen en ideeën van de jongeren en docenten wat betreft verdere begeleiding naar de top en de leemtes die er bestaan binnen het veld. Deel 1: Culturele en poëtische

talentontwikkeling; deel 2. Het veld van instellingen die zich richten op het ontwikkelen van creatief schrijftalen; deel 3. School der Poëzie en talentontwikkeling.

Tijdschriftartikel

Dromenatlas : multimedialproject voor po, brede school en kunstcentra / B. Krieger, 2007
(Kunstzone; Vol. 6, nr. 9, sept. 32-33 p.)

Beschrijving van het multimedialproject Dromenatlas ontwikkeld door Sandra Touw en Carla Feijen van de SKVR (Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam), waarbij kinderen met leerachterstanden in staat gesteld worden hun talenten te ontwikkelen. De lessenreeks bestaat uit een serie van acht lessen: vier teken- en schilderlessen en vier computerlessen. Dromen vormen hierbij het uitgangspunt. Inmiddels wordt het project, na de pilot in Rotterdam, ook door diverse andere centra voor kunsteducatie aangeboden, waaronder in Arnhem, Leeuwarden, Delft. Het project is zowel geschikt als binnenschoolse als buitenschoolse activiteit.

Tijdschriftartikel

Eén weekje theater heeft weinig zin. Wij investeren in continuïteit : interview / R. Mazure, 2009
(Kaap kunst; Vol. 1, nr. 4, okt. 3-6 p.)

Artikel over het programma 'Find your Talent'. Hierin onderzoekt de Engelse overheid methoden om de kunstparticipatie onder de Engelse jeugd te vergroten.

Jong talent in Rotterdam : over zevenenhalf jaar Young Stage / M. Prins (hoofredacteur), E. Monsma (redacteur) ... [et al.] (redacteur), D. Monsma (auteur van voorwoord). - Rotterdam : SKVR, 2008. - 33 p. : ill. - Omslagtitel: I love YS.

Terugblik op acht jaar en acht voorstellingen van Young Stage, een theaterproject van de SKVR. Elk jaar maken zes getalenteerde jongeren een voorstelling met een cross-over van muziek, theater en dans. Na de voorstelling gaan jongeren zelf actief aan de slag met een workshop: zang, percussie, rap, street- of breakdance. In een presentatie showen ze hun eigen skills. Een aantal ex-Young Stagers is geïnterviewd over hun ervaringen met het project en hoe zij zich daarna hebben ontwikkeld.

De kunst van het schrijven / K. 't Hart. - Amsterdam : Querido, 2007. - 215 p. - Met lit.opg. - ISBN 978-90-214-6765-8

Het schrijven op topniveau is niet alleen een ambacht maar ook een kunst, waarbij talent een eerste voorwaarde is, maar vooral ook doorzettingsvermogen en discipline vereist zijn. De auteurs sprak met een aantal schrijvers over hun manier van werken. Op basis van die gesprekken en aan de hand van fragmenten uit hun romans laat hij zien voor welke problemen een schrijver zich vaak gesteld ziet en hoe hij die oplost.

Tijdschriftartikel

Maatjes met KunstExpress / H. Langenhuijsen, 2010
(Kunstzone; Vol. 9, nr. 2/3, feb/mrt. 24-25 p.)

Beschrijving van het KunstExpress Maatjesproject in de provincie Utrecht. Een sociaal-cultureel project met een groeiprogramma, waarbij de uitgangspunten zijn: mensen met elkaar verbinden en het stimuleren van talentontwikkeling van kwetsbare jonge mensen. KunstExpress bestaat uit maatjesprojecten. Het is bedoeld voor kinderen van 9 tot 13 jaar die een talent hebben op het gebied van bijvoorbeeld muziek, toneel of beeldende kunst. De kinderen leven in een omgeving waar niet direct geld of aandacht is voor kunsteducatie. Een jaar lang krijgen ze een maatje die met hen de kunstwereld gaat onderzoeken. Doorgaans zijn dat jonge mensen tussen 18 en 30 jaar met belangstelling voor een creatieve studie of die actief zijn in de kunstwereld.

Tijdschriftartikel

Ook jij kunt triomfen vieren op het podium / J. Donker, 2007

(TM; Vol. 11, nr. 1, feb. 24-26 p.)

ISH Institute biedt kansarme maar getalenteerde jongeren de mogelijkheid zich in een tweejarige opleiding te ontwikkelen als entertainer in de hiphop-scene. Deze vorm van talentontwikkeling vindt op vergelijkbare manier ook plaats in het Franse Dans la Rue de la Danse in Roubaix en in de Moroccan Underground Federation in Casablanca.

Tijdschriftartikel

Practical considerations for teaching artists with autism / G.J. Furniss, 2007

(SchoolArts; Vol. 106, nr. 9, May/Jun. p. 6)

Some children with autism have exceptional artistic abilities. The challenge for the art teacher is how to design a universal curriculum that accommodates the learning abilities of these students and to assess them accordingly.

Samen scholen in een prachtwijk : talentontwikkeling tussen 0 en 12 jaar: lessen en ervaringen uit Crooswijk, Rotterdam / P. Bekker (redacteur) ... [et al.]. - Amsterdam : SWP, 2009. - 144 p. : ill., fig. tab. - Met lit.opg. - ISBN 978-90-8850-053-4

Hoe zorgen scholen, verenigingen, opvoedondersteuners, jeugdwerkers, beleidsmakers en bestuurders dat kinderen uit de achterstandswijk Crooswijk (Rotterdam) hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen? Bevat hoofdstukken over o.a. brede talentontwikkeling in een brede school, ouderbetrokkenheid, welzijn en sport, herstructurering en ketensamenwerking. Bestemd voor iedere professional en beleidsmaker die te maken heeft met kinderen in een achterstandswijk.

BUITENSCHOOLSE CULTUUREDCATIE EN AMATEURKUNST

Tijdschriftartikel

Eindelijk tijd voor kunst / L. Groen, 2009

(Kaap kunst; Vol. 1, nr. 4, okt. 25-28 p.)

Door veel kunstcentra wordt de ouderendoelgroep verwaarloosd, stelt Arend Nijhuis. Hij organiseerde vorig jaar de interdisciplinaire talentenjacht 'Age on Stage'. Karin Idzinga maakte een succesvolle voorstelling met acteurs van rond de tachtig. Een verslag.

Codes & ambities : over hiphopcultuur en de bezoekers van de SKVR-jongerenactiviteiten / S.

Trienekens, J. Sanderse (medewerker). - Rotterdam : SKVR, 2008. - 52 p. - Met lit.opg. - In opdr. van de SKVR.

Onderzoek naar de codes en ambities van de Rotterdamse jongeren die deelnemen aan de jongerenactiviteiten van de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR). Het onderzoek omvat: 1. Inleiding; 2. Het inzicht geven in door hiphop geïnspireerde jongerenactiviteiten van de SKVR; 3. De geschiedenis van de hiphop; 4. Verschillende stromingen in hiphop in de VS en Nederland; 5. Codes in de Nederlandse en Rotterdamse straatcultuur; 6. De Rotterdamse jongeren en hun creatieve ambities; 7. Dialoog tussen cultuureducatie (SKVR) en door hiphop geïnspireerde jongeren. Hierin worden aanbevelingen gedaan over het samenbrengen van jongerencultuur en instellingen voor cultuureducatie.

Den Haag en hiphop : hiphop in het Haagse talentontwikkelingsveld : evaluerende inventarisatie in opdracht van de gemeente Den Haag / J. Donker. - [S.I.] : Netwerk CS, 2007. - 28 p. - Met lit.opg. - In opdr. van de gemeente Den Haag.

Wat gaat er om in de Haagse hiphopscene? Welke kansen worden Haagse hiphoppers geboden om hun prestaties te laten zien en hun talenten verder te ontwikkelen? Wat kunnen de culturele en

welzijnsinstellingen, wat kan het onderwijs, wat kunnen de Haagse overheden daarvoor doen? Dat waren de vragen waarop de gemeente Den Haag, een antwoord wilde krijgen - dit in het bijzonder met de Cultuurplanperiode 2009-2012 in het verschiet. Dit rapport verscheen in een reeks studies over talentontwikkelingsmogelijkheden voor urban artists in de 'G4' (Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Amsterdam).

Digitale versie: <http://www.makelovenotart.nl/download/6008>

Goede bedoelingen genoeg : jongerenbeleid, (brede) talentontwikkeling en urban arts in Amsterdam / J. Donker. - [S.l.] : Netwerk CS, 2007. - 37 p. - Met lit.opg. - In opdr. van Amsterdams Fonds voor de Kunst.

In dit rapport beschrijft Janny Donker hoe de aandacht naar talentontwikkeling de afgelopen jaren is toegenomen aan de hand van tal van voorbeelden. Ook beschrijft zij hoe jongeren, naast de bestaande door de overheid en instituties mogelijk gemaakte activiteiten, vooral ook eigen wegen in de vrijetijdsbesteding vinden (zgn. urban arts). Duidelijk is verder, aldus Donker, dat een verschuiving heeft plaatsgevonden van het begrip talentontwikkeling binnen de kunstbeoefening als doel op zich, naar het middel talentontwikkeling voor allerlei maatschappelijke doeleinden, zoals de leefbaarheid in de wijken, sociale cohesie, en aanpak voor jeugdproblematiek. Dit rapport verscheen in een reeks studies over talentontwikkelingsmogelijkheden voor urban artists in de 'G4' (Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Amsterdam).

Digitale versie: <http://www.makelovenotart.nl/download/26654>

Tijdschriftartikel

Je talent vinden bij ISH / B. de Voogd, 2008

(Werelddans; Vol. 27, nr. 2, 20-22 p.)

Beschrijving van projecten van het opleidingsinstituut van stichting ISH. ISH biedt opleidingen en re-integratietrajecten op verschillende culturele terreinen voor Amsterdamse jongeren. In oktober 2007 is het talentontwikkelingstraject FAME-ISH gestart in samenwerking met het ROC van Amsterdam en de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam. Er zijn opleidingen te volgen in verschillende vormen van straatcultuur, zoals skaten, breakdance, hiphop, rap, beatbox. Jongeren krijgen zo de kans om zich onder begeleiding van topdocenten verder te bekwamen in dans, sport, theater en muziek.

Kans op kunst : plan van aanpak voor de versterking van de amateurkunst : rapport / H.J.M.

Akkermans, S. Scholten, O. Westerhof. - Leusden [etc.] : BMC, 2008. - 24 p. : fig., tab. - In opdr. van Kunstfactor.

Een analyse van de meerwaarde van de amateurkunst en de positie van de amateurkunst in de samenleving. Vervolgens geeft het rapport aan hoe via vier concrete investeringsprogramma's gewerkt kan worden aan een vitale sector, talentontwikkeling, samenwerking met andere sectoren en de professionele kunst en een betere presentatie en positionering van de amateurkunst.

Tijdschriftartikel

Kunstbende / R. de Blok, 2010

(Bulletin Cultuur & School; Vol. 13, nr. 62, mei 4-6 p.)

Kunstbende, een jongerenorganisatie voor talentontwikkeling, bestaat 20 jaar. In die tijd breidde de organisatie zijn activiteiten uit van louter een talentenjacht naar ook veel aandacht voor begeleiding en coaching. Een interview met directeur Marjolein Rietveld.

Digitale versie: http://www.cultuurplein.nl/attachments/2159602/Kunstbende_62.pdf

Perspectief voor hip-hop : een plaatsbepaling van hiphop in het Utrechtse talentontwikkelingsveld / J. Donker. - Maastricht : Stichting Los bewegingstheaterwerkplaats, 2007. - 16 p. - In opdr. van gemeente Utrecht

Dit rapport is het resultaat van een evaluerende inventarisatie, in opdracht van de Gemeente Utrecht, van de plaatselijke hiphopscene, met speciale aandacht voor de mogelijkheden die jonge hiphoppers worden geboden om hun talenten verder te ontwikkelen in het kader van een te formuleren jongerenbeleid in de Cultuurplanperiode (2008-2011). Dit rapport verscheen in een reeks studies over talentontwikkelingsmogelijkheden voor urban artists in de 'G4' (Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Amsterdam).

Digitale versie: <http://www.makelovenotart.nl/download/26656>

Preparing young musicians for professional training: what does scientific research tell us? : literature study / F. Werner. - Utrecht [etc.] : AEC, 2007. - 97 p. : fig. - Met lit.opg. en bijl.

In order to address the question 'Is music education at an early age necessary to reach a professional level in music?', an independent study was performed for Polifonia in 2005. In this study the focus is on music education that takes place before the level of higher education and especially on the necessity of students receiving music education before they enter higher music education. Several factors that are known to influence the development of young musicians are discussed, such as the influence of the parents, the amount of practice and the starting age. This literature study tries to determine which factors are the major contributors to professional musical development. Therefore, in the first chapter several questions and hypotheses are stated about factors expected to influence musical development that are tested through the literature discussed and reviewed in the present study.

Rotterdam doet - maar wát? : hiphopjongeren en de hun toegestoken hulpvaardige handen / J. Donker ; Stichting Loss bewegingstheaterwerkplaats. - [S.l.] : [s.n.], 2008. - 40 p. - Met lit.opg. - In opdr. van Kosmopolis Rotterdam.

Dit verslag is het vierde in een reeks waarin Janny Donker de kansen voor talenten uit de jongerencultuur in de vier grote steden (G4) heeft geëvalueerd. De eerste drie gingen over de situatie in Utrecht, Den Haag en Amsterdam. Dit verslag over Rotterdam verschilt op twee belangrijke punten van de drie voorgaande. In eerste plaats ligt de focus op de urban arts, in het bijzonder op hip hop. In de tweede plaats komen jongeren zelf aan het woord. Zij vertellen hoe ze aankijken tegen de voor hen gecreëerde infrastructuur van podia, opleidingen en alternatieve trajecten.

Digitale versie: <http://www.makelovenotart.nl/download/6006>

Vak M : talentenvoorziening : Werkplan 2007-2008 / Keunstwurk, Friesland. - Leeuwarden : Keunstwurk, 2007. - 21 p.

Vak M is opgezet voor jonge mensen met een meer dan gemiddeld talent op het gebied van muziek in Friesland en is een initiatief van de convenantpartners: Centra voor de Kunsten Sneek, Drachten, Heerenveen, Leeuwarden en Keunstwurk. Het doel van Vak M is om talentvolle jonge mensen in een zo vroeg mogelijk stadium van hun musiceren, op professionele wijze te begeleiden en te ondersteunen waarbij gekeken wordt naar de mogelijkheden en ambities van de cursist. In dit werkplan wordt de opzet en werkwijze van Vak M toegelicht.

Tijdschriftartikel

Van ontwikkelen naar selecteren : theaterwerkplaats in beweging / N. vom Bruch, 2007 - Met lit.opg. (Boekman; Vol. 19, nr. 71, zomer 92-99 p.)

Theaterwerkplaatsen en productiehuzen hebben tot doel talent van de theateropleidingen te selecteren en te ondersteunen in hun ontwikkeling tot zelfstandige makers. Hoe succesvol zijn ze de afgelopen jaren geweest, en hoe ziet hun rol in de toekomst eruit?

Tijdschriftartikel

You Tube, UCee, You stay / E. Stein, 2008 (Kunstzone; Vol. 7, nr. 10, okt. 21-22 p.)

UCee Station is een leerwerkbedrijf voor media-educatie en cultuurparticipatie voor jongeren door jongeren. UCee Station bestaat uit diverse digitale stations die voor een aantal Utrechtse prachtwijken staan. De stations zijn weer ingedeeld in perrons waaraan jongeren en de verschillende organisaties uit de wijk gekoppeld zijn, onder andere scholen, mbo-opleidingen en welzijnswerk. Op de website staat radioshow, filmpjes, clips, artikelen, columns en interviews gemaakt door en voor jongeren uit de verschillende wijken van Utrecht. UCee Station biedt jongeren de mogelijkheid hun stem te laten horen en hun talent te ontwikkelen. Er wordt samengewerkt met ervaren mensen uit de praktijk van onder andere RTV Utrecht en vakdocenten van het Utrechts Centrum voor de Kunsten. Website: <http://www.uceestation.nl>